

הוכן ע"י כולל עיון הדף

1

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בבא קמא דף נח.

מתי אמרינן מבריה ארי מנכסי חברו חייב הנהנה ומתי פטור? [תוד"ה א"נ].

כשלא מפסיד המבריה כסף	כשמפסיד המבריה כסף	
פטור הנהנה	פטור הנהנה ¹	כשעושה המבריה מדעתו
פטור הנהנה	חייב הנהנה לשלם	כשעושה המבריה בעל כרחו

נפלה לגינה בעל כרחו ונהנית משלמת מה שנהנית, באיזה אופן מיירי?

דחפתה חברתה	הוחלקה במי רגליה	
כל מה שהזיקה	מה שנהנית	לרב כהנא ²
מה שנהנית	מה שנהנית	לרבא

נפלה לגינה בעל כרחו ואכלה בשדה מה הדין?

כשהלכה ואכלה בערוגות אחרות	כשאכלה באותה ערוגה	
כל מה שהזיקה	מה שנהנית	לרב כהנא
מה שנהנית ³	מה שנהנית	לר' יוחנן

¹ ולא נותן לו אפי' שכרו. וביאר ר"י שמייירי באופן שאין הדבר ברור שיבוא לידי הפסד כגון שהארי רחוק ואין יודע אם יבא כאן הארי אם לאו וכל ההצלה היא רק לבטחון שפוחד ודואג שמא יבוא, אבל אה"נ אם ודאי שיבוא לידי הפסד ע"י הארי יש לו שכרו. ובסוגיין מיירי באופן שלא היתה ניזוקת הבהמה, אלא רק הצילו הירקות אותה מצער החבטה (רק עכ"פ חשוב הנאה כי מוכן אדם לשלם שלא תצטער בהמתו).

² ס"ל שדוקא באופן שלא היה לבעלים לעלות על דעתם שפתאום תטיל מי רגלים ותחליק, אז הקילו על המזיק לשלם רק מה שנהנית ולא היזק גמור. אולם אם העביר כמה בהמות יחד במקום צר, ודחפה אותה חברתה ומתוך כך נפלה לגינה, צריך לשלם היזק גמור.

³ ואפי' אם יצאה מהשדה וחזרה ג"כ משלם רק מה שנהנית, עד שתצא ותחזור לדעת הבעלים. וביאר רב פפא, שסגי במה שידעו הבעלים ביציאתה, שאז אפי' אם לא ידעו שנכסה שוב ג"כ חייבים, כי יש לבעלים לדעת שיותר לא סגי לה בשמירה פחותה, דכיון שלמדה את הדרך לילך לשדה זאת ולמצוא שם פירות, צריך לה שמירה טובה, דאל"כ היא עושה טצדקי לצאת לשם.

הוכן ע"י כולל עיון הדף

2

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
daf@dafyomi.co.il • 6515004 טל/פקס

בבא קמא דף נח:

כיצד משלמת מה שהזיקה שמין בית שאה באותה שדה וכו', מה השיטות בזה? [תוד"ה שמין].

שיטת רש"י	שיטת תוס'	
שמין סאה בששים סאה, וכמה נחסרה זו הסאה באכילת הערוגה ¹	שמין סאה בששים סאה ומשלם כפי החשבון ²	לר' יוסי בר חנינא
שמין תרקב בששים תרקב, וכמה נחסרה סאה באכילת הערוגה ³	שמין תרקב בששים תרקב ומשלם כפי החשבון	לר' ינאי
שמין הקלח שאכלה בששים קלחים ⁴	שמין בדיוק מה שאכלה בששים ומשלם כפי החשבון	לחזקיה

האם אמרו שומת ששים בנזקים דלהלן?

לרב נחמן ואב"י	בנזקי בהמתו	בנזקי גופו
אמרו	אמרו	אמרו
לרבא	אמרו	לא אמרו

¹ פי', דיש לעשות שני חשבונות, דהיינו שכדי לדעת כמה שוה הסאה הזו, לא בודקים כמה שוה בית סאה בפני עצמו - דכיון שהיא שדה קטנה היא יקרה, אלא רואים כמה עולה שדה גדולה של ששים סאה, ומחלק בששים, ואז יודע מה הוא המחיר של בית סאה. ואז עושים חשבון כמה נפסד הבית סאה הזה ע"י אכילת ערוגה ממה שהיה שוה קודם לכן, ואת זה הוא משלם.

² תוס', חולק וסובר שלא מצינו שני חשבונות, ולכן לעולם מחשבים כאילו השדה היא בית סאה אפי' שאכלה רק סאה אחת פחות או יותר, ומשלמת לפי חשבון כמה שאכלה. שאם אכלה אחד חלקי מאה מששים סאה תשלם אחד חלקי ממחיר שעולה ששים סאה, ולא תשלם כאילו נמכר רק סאה.

³ גם אליבא דר' ינאי עושים שני חשבונות, רק שלא עושים חשבון בששים סאה שגם זו היא שדה יקרה, כי רק עשירים קונים אותה, ולכן עושים בשדה של שלשים סאה. וכך החשבון רואים כמה עולה שדה של ששים תרקבים - שלשים סאה, ומחלק אותה בששים ויודע מה המחיר של תרקב אחד ומכפיל אותו בשנים ויודע מחיר בית של סאה (ע' מהרש"א). ואז עושים חשבון כמה נפסד הבית סאה הזה ע"י אכילת ערוגה ממה שהיה שוה קודם לכן, ואת זה הוא משלם.

⁴ חזקיה חולק וסובר שעושים רק חשבון אחד, דהיינו שכנגד המקום שאכלה מכפילים אותו בששים, ואז שמים כמה הוא שוה השטח הזה, ושוב מחלקים בששים. וכך מרויח המזיק שלא צריך לשלם כמה עולה מקום קטן ויקר, כי מחשבים אותו בפי ששים.